

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. marts 2010
Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2009-7003-0028
Dok.: ATH40192

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 14 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring (Ændringer som følge af forbrugerkreditdirektivet) (L 91), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. februar 2010.

Lars Barfoed

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 14 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om kreditaftaler og lov om markedsføring (Ændringer som følge af forbrugerkreditdirektivet) (L 91):

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 2. februar 2010 fra Finans og Leasing, jf. L 91 - bilag 6.”

Svar:

Finans og Leasings kommentarer vedrørende visse bestemmelser i kreditaftalelovens kap. 10

Finans og Leasing anfører i henvendelsen, at den gældende bestemmelse i kreditaftalelovens § 41 ikke er forenelig med direktivets artikel 14 og 16. Finans og Leasing henviser til, at det af forbrugerkreditdirektivets artikel 14 fremgår, at forbrugeren har en frist på 14 kalenderdage til at fortryde en kreditaftale uden nogen begrundelse. Finans og Leasing anfører nærmere, at kreditaftalelovens § 41 medfører, at fortrydelsesretten kommer til at gælde i hele lånets løbetid. Finans og Leasing anfører endvidere, at bestemmelsen i kreditaftalelovens § 41 er i strid med forbrugerkreditdirektivets artikel 16, hvorefter forbrugeren i forbindelse med førtidig indfrielse er forpligtet til at betale det lånte beløb tilbage.

Af kreditaftalelovens § 41, jf. § 35, fremgår, at kreditgiveren ved forbrugers misligholdelse af aftalen, når der er taget ejendomsforbehold i den solgte genstand, som udgangspunkt skal søge sig fyldestgjort ved tilbagetagelse af den solgte genstand. Betaling af et evt. overskydende beløb kan kun kræves i det omfang, særlige omstændigheder taler derfor, navnlig hvis forbrugeren har udvist forsømmelighed ved brugen eller opbevaringen af det købte eller har lagt hindringer i vejen for tilbagetagelsesforretningen.

Kreditaftalelovens §§ 35 og 41 omhandler kreditgiverens adgang til fyldestgørelse ved forbrugers misligholdelse af en aftale om kreditkøb med ejendomsforbehold. Der er således ikke tale om en ret for forbrugeren til at levere den købte genstand tilbage, men om regler for, hvilken adgang til fyldestgørelse kreditgiveren har, når forbrugeren misligholder kreditaftalen.

Bestemmelsen i direktivets artikel 16 vedrører forbrugers ret til frivilligt at indfri sine forpligtelser i henhold til en kreditaftale helt eller del-

vist, mens direktivets artikel 14 vedrører forbrugerens ret til at fortryde kreditaftalen inden 14 dage.

Da forbrugeren ikke har adgang til at levere varen tilbage efter kreditaftalelovens § 41, og da den udbetaling, der efter § 34, stk. 1, skal erlægges, ikke betales tilbage efter bestemmelsen, er der således efter Justitsministeriets opfattelse ikke tale om hverken en ret til førtidig indfrielse eller en fortrydelsesret.

Af betragtning 35 i forbrugerkreditdirektivets præambel fremgår endvidere, at direktivet ikke berører medlemsstaternes regulering af spørgsmål vedrørende tilbagelevering af varer eller dermed forbundne spørgsmål i de tilfælde, hvor en forbruger fortryder en kreditaftale, i tilknytning til hvilken vedkommende har modtaget varer, navnlig en aftale om afbetalingskøb eller en leje- eller leasingaftale, ifølge hvilken der gælder en købeforpligtelse.

Direktivet harmoniserer således ikke regler om tilbagetagelse af varer, selv hvor en forbruger fortryder en kreditaftale, dvs. på et område, hvor direktivet dog indeholder regler. Heri ligger endvidere efter Justitsministeriets opfattelse, at kreditgiverens adgang til fyldestgørelse i de leverede varer ved forbrugerens misligholdelse – et område direktivet som anført ikke indeholder regler om – så meget desto mindre kan anses for omfattet af direktivets totalharmonisering.

Det kan endvidere anføres, at det af betragtning 10 fremgår, at definitionerne i direktivet bestemmer rækkevidden af harmoniseringen. Af artikel 1 i direktivet fremgår, at direktivet har til formål at harmonisere visse aspekter af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om aftaler om forbrugerkredit. Det fremgår af artikel 3, litra c, at en kreditaftale er defineret som en aftale, hvorved en kreditgiver yder eller giver tilsagn om at yde en forbruger kredit i form af henstand med betalingen, lån eller anden tilsvarende form for finansiel facilitet, undtagen aftaler om løbende levering af tjenesteydelser eller varer af samme art, hvor forbrugeren betaler for ydelserne eller varerne i rater, så længe de leveres.

Det fremgår således såvel af direktivets formålsbestemmelse som af definitionen af en kreditaftale, at området for direktivets harmonisering er den aftaleretlige regulering af kreditaftaler. I modsætning hertil er der ikke fastsat regler i direktivet om kreditgivers adgang til fyldestgørelse i anledning af forbrugerens misligholdelse af kreditaftalen. Hertil kommer,

at tidligere forslag til nyt forbrugerkreditdirektiv, der blev fremsat af Europa-Kommissionen, indeholdt specifikke regler om misligholdelse af kreditaftaler, men at disse regler udgik inden vedtagelsen af direktivet.

Det er på denne baggrund Justitsministeriet vurdering, at kreditaftalelovens § 41 ikke er uforenelig med forbrugerkreditdirektivet.

Finans og Leasings kommentarer vedrørende forslaget til bilag 2, pkt. 3

Finans og Leasing anfører i henvendelsen, at det er foreningens opfattelse, at de 6 rækker med oplysninger, der fremgår af forslaget til bilag 2 under overskriften ”Tilknyttede omkostninger”, kun skal udfyldes, hvis de pågældende oplysninger ikke er medregnet i de årlige omkostninger i procent (ÅOP).

Af forslaget til kreditaftalelovens § 7 a, stk. 2, nr. 9, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, fremgår, at de oplysninger, der gives før en forbruger bindes af en kreditaftale, skal omfatte – hvor det er relevant – omkostningerne i forbindelse med forvaltning af en eller flere konti til registrering af både betalingstransaktioner og udnyttelser af kreditmuligheden, medmindre det ikke er obligatorisk at åbne en konto, tillige med omkostningerne ved anvendelse af et betalingsmiddel i forbindelse med både betalingstransaktioner og udnyttelser af kreditmuligheden, andre omkostninger i forbindelse med kreditaftalen og betingelserne for en eventuel ændring af disse omkostninger.

Af betragtning nr. 22 i forbrugerkreditdirektivets præambel fremgår, at i de medlemsstater, hvor kombinerede tilbud, der kræver, at forbrugeren i forbindelse med kreditaftalen opretter en bankkonto eller indgår en aftale om en anden accessorisk tjenesteydelse eller betaler udgifter eller honorarer i forbindelse med sådanne bankkonti eller andre accessoriske tjenesteydelser, er tilladt, bør forbrugerne, før kreditaftalen indgås, underrettes om eventuelle accessoriske tjenesteydelser, som er obligatoriske for overhovedet at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser. Omkostningerne, der skal betales for sådanne accessoriske tjenesteydelser, bør indgå i de samlede omkostninger i forbindelse med kreditten; alternativt bør forbrugerne, hvis sådanne omkostninger ikke kan beregnes i forvejen, forud for aftaleindgåelsen have fyldestgørende oplysninger om, at der skal påregnes omkostninger. Kreditgiveren skal antages at have kendskab til omkostningerne i forbindelse med accessoriske tjenesteydelser, som han selv tilbyder forbrugeren, eller

som han tilbyder forbrugeren på vegne af tredjemand, medmindre prisen afhænger af forbrugers specifikke særpræg eller situation.

Det er Justitsministeriets vurdering, at betragtningens formulering om, at forbrugerne ”alternativt” forud for aftaleindgåelsen bør have fyldestgørende oplysninger om, at der skal påregnes omkostninger, taler for, at de pågældende felter kun skal udfyldes, hvis de tilknyttede omkostninger ikke indgår i ÅOP i forbindelse med kreditten.

Finans og Leasings kommentarer vedrørende forslaget til bilag 2, pkt. 4
Finans og Leasing anfører, at en oplysningsrække i direktivets bilag er udgået i bilag 2 til den foreslåede lov.

Justitsministeriet kan oplyse, at i forbindelse med konvertering af direktivets bilag er to af rækkerne i direktivets bilag II flettet sammen i bilaget til den foreslåede lov, ligesom typografien på visse punkter afviger fra direktivets. Justitsministeriet vil stille et ændringsforslag til lovforslaget, således at bilagene kommer til at stemme overens med direktivets bilag.

Finans og Leasing anfører endvidere, at det er uklart, hvordan felterne ”Søgning i database” og ”Ret til et udkast til kreditaftale” skal udfyldes, herunder om det i alle tilfælde er nødvendigt at udfylde de pågældende felter.

Justitsministeriet kan generelt bemærke, at oplysningerne, der fremgår af forslaget til kreditaftalelovens § 7 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, skal gives ved hjælp af formularen i bilag 2 til den foreslåede lov. Hvilke oplysninger, der skal gives i bilaget, vil således afhænge af omfanget af oplysningsforpligtelsen i forslaget til kreditaftalelovens § 7 a.

For så vidt angår felterne ”Søgning i database” og ”Ret til et udkast til kreditaftale” er det Justitsministeriets opfattelse, at det i lyset af den systematik, der i øvrigt benyttes i bilaget, herunder at de øvrige felter i bilaget skal udfyldes, vil være mest overskueligt for forbrugeren, hvis det i de pågældende felters højre kolonne anføres, at forbrugeren har de pågældende rettigheder.

I øvrigt fremgår det af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 27, vedrørende feltet ”Søgning i database”, at det skal angives, hvis der ikke er søgt, men dette påtænkes.

Af forslaget til kreditaftalelovens § 7 a, stk. 1, nr. 17, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, fremgår, at forbrugeren skal have oplysning om retten til omgående underretning uden omkostninger i henhold til § 7 c, stk. 3, om resultatet af databasesøgninger, der er foretaget med henblik på vurdering af den pågældendes kreditværdighed. Bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 27, skal derfor forstås således, at der i feltet "Søgning i database" skal oplyses om den ret, som forbrugeren har efter forslaget til kreditaftalelovens § 7 c, stk. 3.

Af bemærkningerne i lovforslaget til feltet "Søgning i database" fremgår det endvidere, at det skal angives, om der er søgt i databaser, og i givet fald resultaterne heraf.

Oplysningerne, der skal gives på bilag 2, skal gives forud for indgåelsen af kreditaftalen. På dette tidspunkt vil der ofte endnu ikke være foretaget en eventuel søgning i en database med kreditoplysninger. Det vil således i disse tilfælde ikke være relevant at give disse oplysninger. Hvis der på det pågældende tidspunkt er foretaget en søgning i en database, skal kreditgiveren opfylde forpligtelsen til at underrette ved afslag, jf. forslaget til kreditaftalelovens § 7 c, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 7. I den forbindelse skal persondataloven sammen med eventuelle særregler iagttages, når forbrugeren i givet fald underrettes. De nævnte bemærkninger til bestemmelsen skal således forstås i lyset af denne forpligtelse.

Finans og Leasings kommentarer vedrørende forslaget til bilag 2, pkt. 5
Finans og Leasing anfører, at felterne vedrørende "Kreditgivers repræsentant i den medlemsstat, hvor De bor" og felterne vedrørende retsregler, lovgivning og sprog i bilag 2, pkt. 5, kun kan være relevante ved grænseoverskridende aktivitet, og at felterne således skal slettes ved ren indenlandsk aktivitet. Det anføres endvidere, at feltet om fortrydelsesret i alle tilfælde er relevant, hvorfor det virker som en fejl, at ordene "Hvis relevant" indgår.

Bilag 2, pkt. 5, angår, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 27, oplysningsforpligtelser efter artikel 3, stk. 1 og 2, i direktiv 2002/65/EF om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne og skal udfyldes i tilfælde af fjernsalg af finansielle tjenesteydelser. Der er således tale om en oplysningsforpligtelse, der følger af forbrugerftalelovens §§ 11 og 13, som ikke foreslås ændret.

Af forbrugerftalelovens § 11, stk. 1, nr. 1, jf. § 13, stk. 1, fremgår, at den erhvervsdrivende inden der indgås en fjernsalgsaftale om en finansiel tjenesteydelse, skal give forbrugeren oplysning om navn, erhvervsmæssige hovedaktivitet, fysiske adresse samt, hvis der er tale om en udenlandsk erhvervsdrivende, der har en repræsentant her i landet, eller hvis leverandøren i øvrigt er repræsenteret af en anden, relevante oplysninger om denne repræsentant, herunder dennes fysiske adresse.

Feltet ”Kreditgivers repræsentant i den medlemsstat, hvor De bor”, skal således ikke udfyldes, hvis der er tale om en dansk erhvervsdrivende, der ikke udøver grænseoverskridende aktivitet.

Af forbrugerftalelovens § 13, stk. 1, nr. 3, fremgår, at den erhvervsdrivende, inden der indgås en fjernsalgsaftale om finansiel tjenesteydelse, skal give forbrugeren oplysning om fortrydelsesfristens begyndelsestidspunkt og varighed samt betingelserne for og fremgangsmåden ved brug af fortrydelsesretten, herunder om, til hvilken adresse meddelelse om fortrydelse skal sendes.

Heri ligger, at det som altovervejende hovedregel vil være relevant at udfylde feltet om fortrydelsesret i bilag 2, pkt. 5. Imidlertid vil der være tilfælde, hvor feltet ikke skal udfyldes, jf. forslaget til kreditaftalelovens § 19, stk. 7, hvorefter der ikke er fortrydelsesret ved lån med pant i fast ejendom, der ydes på baggrund af obligationsudstedelse.

Af forbrugerftalelovens § 13, stk. 1, nr. 6, fremgår, at den erhvervsdrivende, inden der indgås en fjernsalgsaftale om finansiel tjenesteydelse, skal give forbrugeren oplysning om en eventuel lovvalgs- eller værnetingsklausul i aftalen.

Det vil således være relevant at udfylde feltet vedrørende lovgivning i det omfang, der i kreditaftalen er en lovvalgs- eller værnetingsklausul.

Af forbrugerftalelovens § 13, stk. 1, nr. 7, fremgår, at den erhvervsdrivende, inden der indgås en fjernsalgsaftale om finansiel tjenesteydelse, skal give forbrugeren oplysning om, på hvilket sprog aftalevilkårene og forhåndsoplysningerne gøres tilgængelige, og på hvilket sprog leverandøren påtager sig at kommunikere i aftaleperioden.

Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen, jf. lovforslag nr. L 220 fremsat den 31. marts 2004 (vedtaget som lov nr. 451 af 9 juni 2004 om visse

forbrugeraftaler) må bestemmelsen antages at tage sigte på tilfælde, hvor der er tale om handel over landegrænserne, og hvor det ikke giver sig selv, hvilket sprog der vil skulle anvendes under aftaleforholdet. Det kan derimod ifølge bemærkningerne ikke antages, at den erhvervsdrivende vil skulle give denne oplysning også i tilfælde, hvor sproget må anses for helt selvfølgeligt, f.eks. hvor en dansk erhvervsdrivende alene retter sin markedsføring mod danske forbrugere.

Hvornår det vil være relevant at udfylde felterne vedrørende hvilket sprog, aftalevilkårene og forhåndsoplysningerne skal gøres tilgængelige på mv., må således skulle afgøres ud fra en konkret vurdering.